

LAKIALOITE 75/2005 vp

Laki tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnalle

Eduskunta päätti viime vuonna lakimuutoksesta, jolla ajokieltoaikoja pidennettiin törkeän piittaamattomuuden kitkemiseksi liikenteestä. Tällä onkin ollut toivottuja vaikutuksia. Teilläämme liikkuu kuitenkin muutamia liikenneterroristeja, jotka vähääkään muiden hengestä ja turvallisuudesta välittämättä syylistyvät toistuviin törkeyksiin liikenteessä. Heidän asennevammansa on korjaamaton, ja heiltä pitäisi ajo-oikeus peruuttaa lopullisesti.

Tämän vuoden alussa törkeät liikenneturvallisuuden vaarantamiset ovat nousseet 74 prosenttia verrattuna parin vuoden takaiseen tasoon. Samalla kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien määrä on kasvanut. Suurin osa onnettomuuksista tapahtuu joko alkoholin, väsymyksen tai liian kovan tilannenopeuden vuoksi tai kaikkien näiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta.

Syinä liikenneturvallisuustilastojen synkentymiseen on yleensä totuttu näkemään tiestön kunto, liikennemäärien jatkuva kasvu sekä yksi Euroopan iäkkäimmistä autokannoista. Näiden lisäksi kuitenkin yhtenä keskeisimpänä syynä on ajotavoissa ja asenteissa tapahtunut epäsuotuisa kehitys. Liikenneturvan tutkimuksen mukaan vuonna 2004 ilmapiiri liikenteessä oli huonontunut. Erityisesti nuorten keskuudessa "hällä väliä -tyyli" on yleistynyt. Nuorista kuljettajista lähes joka viides kertoo tahallaan ylittävänsä nopeusrajoituksia joko usein tai hyvin usein.

Toinen yleisestä asennemuutoksesta kertova seikka on lisääntyneet rattijuopumukset. Alkoholin hinnanalennus näkyy selkeästi liikenneonnettomuuksien määrässä. Törkeät rattijuopu-

mustapaukset ovat lisääntyneet. Samalla lisääntyivät myös rattijuoppojen aiheuttamat liikenneonnettomuudet. Liikennevahinkojen tutkijalautakuntien mukaan ylinopeuden seurauksena nuorten kuolemiin johtaneissa onnettomuuksissa noin 65 % kuljettajista oli alkoholin vaikutuksen alaisena.

Vuosittaiset liikenneturvallisuustilastot toistavat itseään. Toistuvasti kamppaillaan samojen, vakavien ongelmien ääressä sekä esitetään samoja selityksiä ja ratkaisuehdotuksia. Liikenteen valvonnasta vastaava poliisi on hankalassa välikädessä: käytännön työssä nähdään tilanteen huonontuminen, mutta käytettävissä olevat ratkaisukeinot ovat riittämättömiä eikä ajotapa-valvontaan ole riittävästi resursseja. Jotkut näkevät rangaistusten koventamisen yhtenä keinona puuttua törkeään piittaamattomuuteen. Ankarilla rangaistuksilla nähdään olevan ennalta ehkäisevä vaikutus.

Törkeään rattijuopumukseen syyllistyneiden, suuria ylinopeuksia ajavien ja myös järjettömiä riskejä ottavien kuljettajien asenteisiin vaikuttaminen edellyttää uutta lainsäädäntöä. Niiltä kuljettajilta, jotka välittämättä muiden turvallisuudesta tahallaan syylistyvät toistuviin törkeisiin liikenne rikkomuksiin ja joiden asennevamma on korjaamaton, pitäisi olla mahdollista ottaa ajo-oikeus pois pysyvästi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 3 päivänä huhtikuuta 1981 annettuun tieliikennelakiin (267/1981) uusi 80 b § seuraavas-
ti:

80 b §

Ajo-oikeuden peruuttaminen

Ajo-oikeuden haltijan ajo-oikeus voidaan peruuttaa kokonaan, jos hän on vähintään kolmasti kahden vuoden tai kahdesti vuoden kuluessa syyllistynyt moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessaan rikoslain 23 luvun 2, 4 tai 11 §:n no-

jalla rangaistavaan tekoon. Ajo-oikeuden peruuttamisesta päättää tuomioistuin. Tuomioistuimen päätös pannaan täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Helsingissä 10 päivänä kesäkuuta 2005

Pertti Hemmilä /kok
Petri Salo /kok

Lauri Oinonen /kesk
Matti Kauppila /vas